

ИНСТИТУТ ЗА ЈАВНО ЗДРАВЈЕ НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА

www.iph.mk

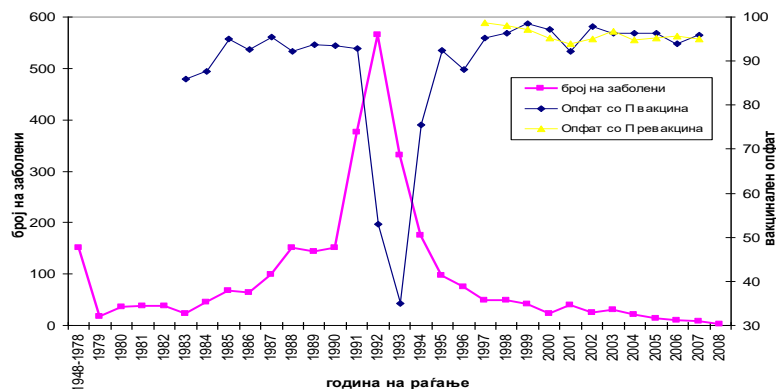
Ул." 50 Дивизија " бр.6, 1000 СКОПЈЕ
Тел: 02 3 125 044, 3 223 033; Факс: 02 3 223 354

СЕКТОР ЗА КОНТРОЛА И ПРЕВЕНЦИЈА НА ЗАРАЗНИ БОЛЕСТИ

ОДДЕЛЕНИЕ ЗА СЛЕДЕЊЕ И НАДЗОР НАД ЗАРАЗНИТЕ БОЛЕСТИ

БИЛТЕН

за движењето на акутните заразни заболувања во Р. Македонија
во месец **септември 2015**

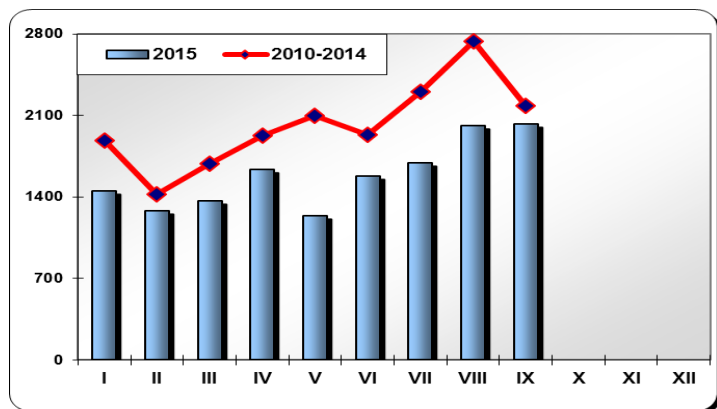
Скопје, 05.10.2015

Во текот на месец септември 2015 година, во Република Македонија регистрирани се вкупно **2.024 заболени лица** од акутни заразни заболувања (не сметајќи ги грипот, туберкулозата, СИДА-та, АФП и хроничните носителства на хепатитис Б и Ц) со вкупен морбидитет од **98,0/100.000 жители**.

Во споредба со претходниот месец, регистрирано е незначително зголемување од 0,7%. Во однос на септември 2014, како и во однос на аритметичката средина за петгодишниот период 2010–2014, регистрирано е намалување од 7,7% и 7,4% соодветно.

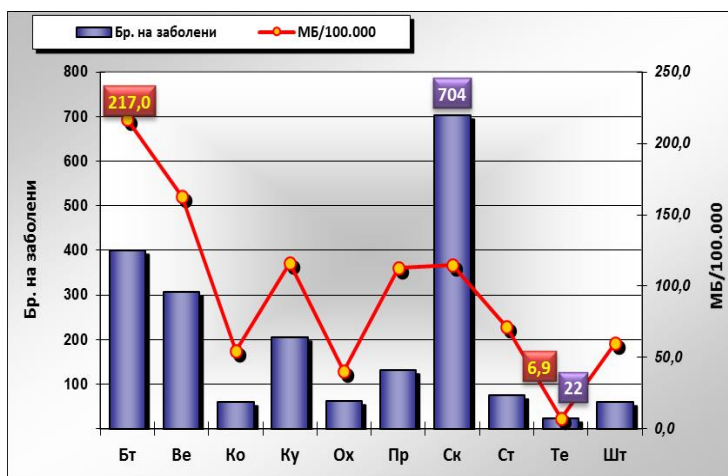
Во вкупниот број на заболени во 2015 година, регистрираните случаи во месец септември учествуваат со 14,2%. Кумулативниот број на заболени во 2015 е намален за 20,3% во однос на кумулативата за истиот период во 2014 година (заклучно со септември).

Графикон 1. Број на заболени од заразни болести во 2015, по месеци и аритметичка средина за 2010-2014

Во септември, најголем број акутни заразни заболувања (n=704 или 34,8%) се регистрирани на територија на ЦЈЗ Скопје, а најмал во ЦЈЗ Тетово (n=22). Нема пријавени заболени лица само во ПЕ Пехчево. Највисок МБ е регистриран на територијата на ЦЈЗ Битола (217,0/100.000), а најнизок во ЦЈЗ Тетово (6,9/100.000) (Графикон 2 и Табела 1)

Графикон 2: Број на заболени и МБ од акутни заразни заболувања по ЦЈЗ во септември, 2015

Десетте најчесто пријавувани акутни заразни заболувања во септември учествуваат со 98,8% во вкупниот број на заболени во месецот и бележат морбидитет од 96,8/100.000 жители (Табела 1).

Првите три најчести заразни заболувања, учествуваат со 93,0% во вкупниот број на заболени, а со 94,1% во десетте најчесто регистрирани акутни заразни заболувања во месец септември 2015 година.

Табела 1: Десет најчесто пријавувани акутни заразни заболувања во септември, 2015

Заболување	Број на заболени
Ентероколитиси	1772
Овчи сипаници	68
Салмонелози	42
Бактериски алиментарни инфекции и интоксикации	28
Инфекции со Хламидија	24
Инфективна мононуклеоза	22
Шуга	22
Инфекции предизвикани од E. Colli	10
Вирусен хепатитис Б	7
Вирусни менингитиси	4
Вкупно	1999

Во текот на септември, најчесто регистрирано акутно заразно заболување се **ентероколитите**, со вкупно 1.772 случаи. Во вкупниот број на заболени во месецот тие учествуваат со 87,5%, а во групата на десет најчести заразни заболувања со 88,6%.

Во однос на претходниот месец се регистрира зголемување од 2,0%, како и во однос на септември минатата година кога се регистрира зголемување од 12,9%. Споредено со просечниот број на заболени во септември за периодот 2010–2014 се регистрира зголемување од 8,6%.

Во вкупниот број на пријавени ентероколити во 2015, бројот на заболени во септември учествува со 19,7%. Во кумулативниот број на регистрираните акутни заразни заболувања во 2015, учеството на ентероколитите е 63,1%.

Кумулативниот број на заболени од ентероколити во 2015 е зголемен за 5,8% во однос на кумулативата за истиот период во 2014 година.

На второ место по број на регистрирани заболени во септември се **овчите сипаници** (n=68), кои во вкупниот број на заболени во месецот учествуваат со 3,4%.

Во однос на претходниот месец, бројот на заболени лица од овчи сипаници е намален за 9,3%. Споредено со месец септември 2014 година и просекот за септември во периодот 2010-2014, се регистрира намалување од 66,2% односно 60,2%.

Во вкупниот број на регистрирани акутни заразни заболувања во 2015, пријавените случаи на овчи сипаници учествуваат со 21,0%, додека во вкупниот број на овчи сипаници во 2015, заболените регистрирани во месец септември учествуваат со 2,3%.

Кумулативниот број на заболени од овчи сипаници во 2015 е намален за 53,2% во однос на кумулативата во истиот период во 2014 година.

На трето место по број на заболени во септември се **салмонелозите** (n=42), кои во вкупниот број на заболени во месецот учествува со 2,1%.

Во однос на месец август 2015, бројот на заболени лица од салмонелози е зголемен за 16,7%. Во однос на септември 2014 се бележи намалување од 2,3%, а во однос на просекот за 2010-2014 се регистрира зголемување од 50,0%.

Во вкупниот број на регистрирани заболени лица од салмонелози во 2015, пријавените случаи во месец септември учествуваат со 17,3%, додека во вкупниот број на регистрирани акутни заразни заболувања во 2015 година, салмонелозите учествуваат со 1,7%.

Кумулативниот број на заболени од салмонелози во 2015 е зголемен за 88,4% во однос на кумулативата за истиот период во 2014.

Во однос на поделбата на **акутните заразни заболувања по групи**, најголем број од пријавените заболувања во септември припаѓаат на групата на **цревни заразни заболувања**. Пријавени се 1.855 заболени (91,7%) со МБ од 89,8/100.000 жители. Од нив, најголем процент (95,5%) и број (n=1.772, МБ 85,8/100.000) се ентероколитите. На второ место се салмонелозите кои учествуваат со 2,3% (n=42, МБ 2,0/100.000). Пријавени се и 28 бактериски алиментарни инфекции и интоксикации (1,5% и МБ 1,4/100.000), 10 инфекции предизвикани од E. Colli, 2 случаи на вирусен хепатит А и еден случај на паратифус.

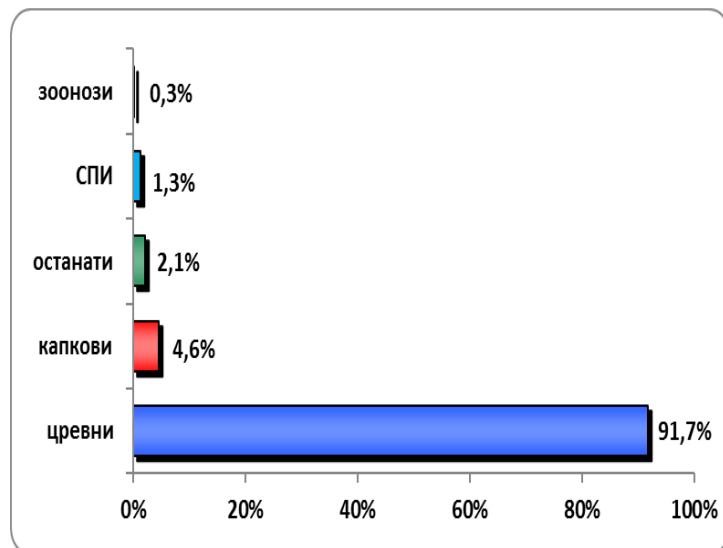
На второ место во месец септември е групата на **капкови заразни заболувања** (n=94, 4,6%, МБ 4,6/100.000). Од нив, најголем процент чинат пријавите за овчи сипаници со 72,3% (n=68, МБ 3,3/100.000).

Регистрирани се и 22 случаи на инфективна мононуклеоза (23,4%, МБ 1,1/100.000). Во оваа група пријавени се и 4 случаи на скарлатина.

Зоонозите како група во септември се регистрираат со вкупно 6 заболени лица (0,3%, МБ 0,3/100.000). Регистрирани се 3 случаи бруцелоза, 2 случаи на лажшманиоза и еден случај на лептоспироза. (Табела 1 - Прилог).

Останатите акутни заразни заболувања во септември се регистрирани со 43 случаи (2,1% и МБ 2,1/100.000). Од нив, најбројни (51,2%, n=22) се случаите на шуга со МБ 1,1/100.000, а регистрирани се и 7 случаи на вирусен хепатит Б, по 4 случаи на бактериски менингит и вирусен менингитис, 3 случаи на неодреден вирусен хепатит, 2 случаи на вирусен хепатит Ц и еден случај на вирусен енцефалит.

Графикон 3: Структура на заболени по групи на заболувања во септември, 2015

Во текот на месец септември **не е пријавен смртен случај** од акутно заразно заболување, **ниту е пријавена епидемија на заразна болест** до ИЈЗ.

ВАКЦИНО-ПРЕВЕНТАБИЛНИ ЗАБОЛУВАЊА

Регистрирани вкупно 7 лица (МБ 0,3/100.000) со заболувања против кои се спроведува задолжителна континуирана имунизација (без туберкулоза) (Табела 2 - Прилог).

Сите пријавени заболени лица од вакцино-превентабилни заболувања во текот на септември се регистрирани со вирусен хепатит тип Б, а согласно Календарот за имунизација не подлежат на задолжителна вакцинација и истите не се вакцинирани.

ХИВ/СИДА И ДРУГИ СЕКСУАЛНО ПРЕНОСЛИВИ ИНФЕКЦИИ

Во текот на месец септември пријавени се 3 нови случаи на ХИВ/СИДА. Во однос на возрасната дистрибуција, еден случај е од возрасната група од 20-29, а два се од 30-39 години. По еден случај е регистриран во Битола, Куманово и Дојран. Тројцата заболени се ХИВ позитивни.

Согласно евиденцијата на пријавените случаи (заклучно со 31.08.2015), кумулативниот број на лица со ХИВ/СИДА за периодот 1987–2015, изнесува **255**:

- лица болни од СИДА - **167**
- ХИВ позитивни лица - **88**
- починати лица - **80**, и
- лица кои живеат со ХИВ/СИДА - **175**.

Во однос на другите *сексуално преносливи инфекции* во земјата, во текот на септември се пријавени 24 случаи на инфекции предизвикани од хламидија, најголем дел од нив (n=18) регистрирани на територија на ЦЈЗ Штип и 2 случаи на гонореја, регистрирани на територијата на ЦЈЗ Скопје. (Табела 3 - Прилог).

ЛАБОРАТОРИСКИ ИЗОЛИРАНИ ИЛИ НА ДРУГ НАЧИН ДОКАЖАНИ ПРИЧИНТЕЛИ НА ЗАРАЗНИ ЗАБОЛУВАЊА И РЕЗИСТЕНЦИЈА НА АНТИБИОТИЦИ

Во овој билтен е даден приказ на евидентираните *Пријави за изолиран-докажан причинител на заразна болест и резистенција на антибиотици* пристигнати во ИЈЗ во текот на месец септември, 2015 година (n=309).

Пријави за микробиолошки изолати или на друг начин докажани причинители на заразни заболувања се добиени од лаборатории од 10-те Центри за јавно здравје и 2 Подрачни единици од републиката.

Во најголем број и процент регистрирани се пријави за докажан микробиолошки причинител од териториите на ЦЈЗ Скопје (n=190 или 61,5%), ЦЈЗ Куманово (n=38 или 12,3%) и ЦЈЗ Штип (21 или 6,8%).

Од сите регистрирани пријави за микробиолошки докажани причинители на заразно заболување, најчесто докажани/изолирани причинители во месец септември се *Salmonella enteritidis* (n=60 или 19,4%), *Chlamydia trachomatis* (n=44 или 14,2%) и *MRSA* (n=42 или 13,6%) (Табела 4 - Прилог).

Кузмановска Г., Алексоски Б., Караџовски Ж., Микиќ В., Ставридис К., Кочински Д., Балаџи Л., Цветановска Ж., Столеска Илиоска Р., Синани Ф., Исмани М.